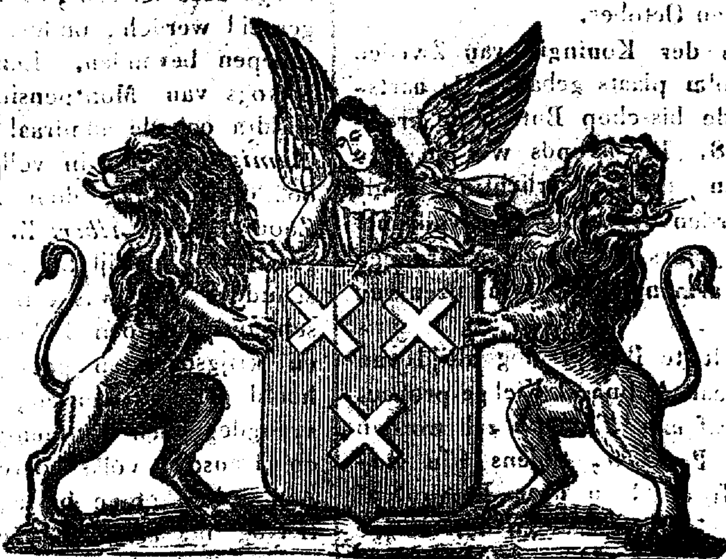
N°. 121. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

ZONDAG 13 OCTOBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den October.

De Koning heeft zich Maandag omstreeks zes ure in den avond te Treport ingescheept; de Koningin en prinses *Adelaïda* hadden Z. M. naar de kust begeleid en keerden, zoodra de Koning aan boord was, naar het kasteel terug, waar zij van het terras de schepen nazagen, tot deze aan den gezigteinder verdwenen.

Ingevolge het bevel van den admiraal *la Susse*, heeft het eskader, dat Z. M. vergezelt, den 3 Cherburg verlaten, ten einde in tijds te Treport aan te komen. Dat eskader bestaat uit het Koninklijk stoomjagt *Gomer* van 450 paardenkracht, aan welks boord de koning zich bevond; de stoombooten *Elan Caïman* en *Fulton*, de twee eersten van 220, de laatste van 160 paardenkracht, en uit het Koninklijk zeiljagt *Reine Amélie*.

— Het half officieel blad, *de Messager*, behelst heden het volgende:

» Heden zijn op het ministerie van marine en koloniën rapporten ontvangen van den gouverneur der fransche etablissementen in de Stille Zuidzee. De rapporten loopen tot den 11den Mei; zij maken geen melding van het voorval, dat met een officier der engelsche marine zou hebben plaats gehad en waarvan verscheidene dagbladen, naar aanleiding der londensche bladen, heden morgen gesproken hebben.

» Sedert het gevecht van den 17den April, waarbij de te Mahahena verschanste insurgenten overwonnen en verstrooid zijn geworden, hadden er geene nieuwe vijandelijkheden plaats gehad. Den 1sten Mei, 's konings naamfeest, is te Papeiti luisterrijk en met de grootste orde gevierd. De hoofden van al de districten van Taïti en van het eiland Eimea waren uitgenoodigd daarbij tegenwoordig te zijn; bijna allen hebben zich naar deze plegtigheid begeven, vergezeld van de voornaamste personaadjes van ieder distriet en hebben daar blijken gegeven van eendragt en bevrediging, die de gouverneur *Bruat* voor zeer voldoende houdt."

— Een der Toulonsche bladen deelt thans den geheelen tekst mede van het tusschen Frankrijk en Marocco gesloten vredesverdrag. Indien dit stuk echt is, waaraan niet te twijfelen valt, luidt het vierde en belangrijkste artikel van dit verdrag aldus:

» *Hadj Abd-el-Kader* wordt buiten de wet gesteld zoo wel over de geheele uitgestrektheid van het keizerrijk Marocco als in Algeria.

» Hij zal bij gevolg gewapenderhand vervolgd worden, op het grondgebied van Algeria door de Franschen en op dat van Marocco door de Marocçanen, tot dat hij van daar verdreven en aan eene der beide natiën in handen gevallen zal zijn.

» In geval *Abd-el-Kader* in handen van de Fransche troepen vallen mogt, verbindt zich de Koning der Franschen, om hem met onderscheiding en edelmoedigheid te behandelen.

» In geval *Abd-el-Kader* in handen mogt vallen van de Maroccaansche troepen, verbindt zich de Keizer van Marocco, om hem in eene van de steden op de westelijke kust des rijks te doen verblijven, tot dat de beide regeringen zich verstaan zullen hebben omtrent de maatregelen, die noodzakelijk zullen zijn om te zorgen, dat *Abd-el-Kader* in geen geval de wapenen weder kunne opvatten en de rust van Algeria en van Marocco op nieuw verstoren."

De ministeriële bladen toonen zich weinig tevreden over deze voorbarige openbaarmaking. Het *Journal des Débats* vergenoegt zich met het stuk uit den *Toulonnais* over te nemen, zonder er eene enkele aanmerking bij te voegen. Eene der voornaamste redenen waarom het ministerie gewenscht had dat de tekst van het traktaat nog onbekend bleef is de vroegtijdige ontruiming van Mogador. Bij art. 6 van het traktaat wordt bepaaldelijk gezegd, dat de ontruiming eerst zal geschieden als de bepalingen vervat in de art. 1 en 2, 4 en 5 ten genoegen van het fransch gouvernement zullen uitgevoerd zijn. Gezegde artikelen nu houden, dat de op de grenzen van de beide rijken vereenigde Maroccaansche troepen zullen ontbonden worden, dat de chefs die de aanvallen op de Franschen hebben geleid zullen worden gestraft, dat de grensscheiding als tijdens de heerschappij der Turken zal bestaan en dat *Abd-el-Kader* buiten de wet zal gesteld worden. Het is onmogelijk, dat aan deze bepalingen acht dagen na de sluiting van het traktaat, toen Mogador reeds werd ontruimd, voldaan was.

— Het gerucht werd gisteren avond in sommige kringen verbreid, dat de kamer der gedeputeerden in de eerste drie maanden van 1845 zou ontbonden worden. — Daarentegen beweert een dagblad dat de aanvulling van pairs, die gezegd werd na den afloop der zitting van de departementale raden te zullen geschieden, op nieuw uitgesteld is.

— Aan de bureaux van het ministerie van oorlog wordt ijverig gewerkt aan een plan om Rouaan met vestingwerken te omringen; die stad zal even als Havre worden versterkt, en een wetsontwerp, hierop betrekkelijk, moet in de aanstaande Zitting der Wetgevende Kamers worden ingediend.

— Men gelooft, dat de ordonnantie voor de reorganisatie der polytechnieke school niet voor het laatst van November zal uitgevaardigd worden.

— Bij een Koninklijk bevelschrift van Julij 1842 is bepaald, dat zoo wel te Parijs als te Algiers een standbeeld te paard van den overleden Hertog *van Orleans* zou worden opgerigt. Thans berigt men, dat een dier standbeelden reeds geheel, het andere gedeeltelijk gegoten is. Zij zijn naar een door den heer *Marochetti* vervaardigd model bewerkt en stellen den Hertog voor met uitgetrokken degen, in de houding eens veldoversten, die bij eene wapenschouwing het vaandel begroet. Ieder der standbeelden weegt 8000 Ned. ponden en is 5 Ned. ellen hoog. Zij zijn van stukken geschut gegoten, die in der tijd in Algeria veroverd zijn.

— Gisteren is de nieuwe wet op de brevetten ingevoerd geworden. Meer dan 200 personen die met ongeduld dit tijdstip hadden afgewacht, hadden zich naar het stadhuis begeven om hunne brevetten te doen inschrijven.

— Een bijzondere correspondent dezer hoofdstad verzekert, dat de minister van finantiën met die van de openbare werken overeengekomen was, om met de aankondiging van de negotiatie der leening te wachten, tot dat de aanleg der groote spoorweglijnen was toegewezen; daaruit was op te maken, dat het berigt der leening nu spoedig zou volgen.

— De dagbladen van Pointe-à-Pitre vermelden, dat de jongste geweldige brand aldaar door de moedwilligheid van een kleurling is veroorzaakt geworden.

— De bijzondere briefwisseling uit Madrid van den 4den, behelst het volgende:

» In weerwil van alle loopende geruchten, schijnt het zeker, dat het geheele kabinet eensgezind voor de kamers verschijnen zal. Het zal beginnen met de constitutionnele hervorming zoo als het die noodig oordeelt voor te stellen, en zal vervolgens de vereischte autorisatie vragen voor de invoering der organieke wetten, die het noodzakelijk oordeelt. Ingeval van weigering der cortes zal het ministerie aftreden. Men ziet hieruit dat al hetgeen men tot op de opening der cortes zeggen kan niet dan gissingen zijn.

» De *Heraldo* houdt het berigt, dat op het ministerie van finantiën de conversie der inschrijvingen van de vlottende schuld tegen 3 pCt. schuldbrieven besloten is, tegen den koers van 40 pCt. De houders der vlottende schuld hebben zich daarmede tevreden gesteld in de hoop of het vertrouwen, dat men de middelen heeft om voor eenigen tijd de betaling der interest te verzekeren.

» Men heeft gedacht, dat de uitvaardiging van de conversie-decreten der vlottende schuld en de met de bank van St. Ferdinand gesloten overeenkomst voor de betaling der 3 pCt. interessen, gelijktijdig zou geschieden; de minister van finantiën heeft echter verkozen, dat beide operatiën afgescheiden bleven om de ongeoorloofde speculatiën in de openbare fondsen tegen te gaan.

— Ter beurze van heden (10 October) waren genoteerd: 5 pCt. 118,20; 3 pCt. 82; Nap. r. 98,70; Spanje 32½; 3 pCt. 34¾; Rom. L. 106.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 9den October.

De plegtige krooning des Konings en der Koningin van Zweden heeft den 28sten September te Stockholm plaats gehad. De aartsbisschop verrigtte de zalving, terwijl de bisschop Butsch de krooningsrede hield over 1 Kron. IX vs. 8. Des avonds was de stad prachtig verlicht, en Hunne Majesteiten, die de verlichting in de hoofdstraten in oogenschouw namen, werden overal door het volk met geestdrift begroet. In plaats van het anders gebruikelijke strooijen van kroningspenningen, werd aan de armen in alle armhuizen van Koningswege een maaltijd gegeven.

— Volgens de Duitsche bladen, wordt te Berlijn nog altijd van eene ophanden zijnde reis des Konings naar Altona of Kiel gesproken. Sommigen willen weten dat de doodstraf aan *Tschech* zal worden kwijtgescholden, en dat de Prins van Pruissen, tijdens zijn verblijf in Engeland, verlof gekregen heeft om hem naar Botanybaai te doen vervoeren. Lord *Palmerston* is den laatsten der vorige maand, met zijne Gemalin, te Berlijn aangekomen, heeft ten Hove gedineerd en bezoeken van onderscheidene Kabinetsministers ontvangen.

— Men zegt dat een aantal inwoners van Coblenz en eenige omliggende steden eene inschrijving hebben geopend, om de noodige fondsen tot aankoop eener lading rijnwijn bijeen te brengen die aan *D. O'Connell* ten geschenke gezonden zou worden, om in eene groote vergadering der voorstanders van de herroeping der Unie te dienen.

— Bij herhaling wordt gemeld, dat, tijdens het jongste verblijf van den hertog *van Bordeaux* in Venetië, een aantal Fransche legitimisten aldaar eene soort van Congres hebben gehouden. Men voegt er bij, dat de Oostenrijksche regering die zamenkomst oogluikend heeft toegestaan, doch onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat de vereenigde personen zich zouden onthouden van alle staatkundige bedrijven, en dat hunne zamenkomst geheel en al het aanzien zou hebben van een vriendschappelijk bezoek. Hieraan wil men het ook toeschrijven, dat de dagbladen der Fransche legitimisten, welke van de voor eenigen tijd te Londen gehoudene zamenkomst met den Pretendent zoo veel ophef hebben gemaakt, het stilzwijgen in acht nemen omtrent het verhandelde te Venetië.

— Zoo als uit Alexandrië, van den 19 September, gemeld wordt, was *Mehemed*-Ali naar Cairo vertrokken, werwaarts hij door de consuls der groote Mogendheden was vergezeld geworden. De Onderkoning genoot thans eene goede gezondheid en zou een' geruimen tijd te Cairo vertoeven. De Engelsche consul-generaal te Alexandrië *Barnett*, was van zijne verlofreize naar Londen den 12 te Alexandrië teruggekeerd, vergezeld van eenen Engelschen postbeambte. De laatste had in last, om met de Egyptische regering de bijzondere bepalingen te regelen van een door den Engelschen gouverneur-generaal van Indië, sir *Hardinge*, bij zijne doorreize door Alexandrië, begonnen verdrag, betreffende de bevordering van Engelsche posten en reizigers door Egypte. — *Mehemed*-Ali had zich in den laatsten tijd onledig gehouden met het zich laten voorlezen van de in Engelsche en Fransche dagbladen verschenen artikelen over zijn ontslag, en vermaakte zich met de verschillende redeneringen over de beweeggronden tot zulk eenen stap en de mogelijke gevolgen van denzelven.

ENGELAND.

LONDEN, den 9den October.

Z. M. de Koning der Franschen, vergezeld door den hertog *van Montpensier* en eenen luisterrijken stoet, zijn eergisteren te Portsmouth aan land gestapt en met groote staatsie ontvangen. Van wege de stedelijke regering werd Z. M. toegesproken, ten einde de vreugde der bevolking over dit Koninklijk bezoek te betuigen. Men hoopte dat zich een nieuw tijdvak zou openen in de geschiedenis der beide landen; een tijdvak van naauwere betrekkingen en gemeenschap, waaruit voor den vrede en de rust der wereld zulke groote weldaden te verwachten zijn.

Z. M. antwoordde terstond in het Engelsch; herinnerde aan zijn vroeger verblijf in Engeland, toen er zoo groote verschillen en veeten met Frankrijk bestonden. Z. M. verzekerde, dat hij te allen tijde de hernieuwing van die verschillen zou trachten te voorkomen, daar hij het steeds gehouden voor hield, dat het geluk en de bloei van een volk wel zooveel afhangen van den vrede met de natiën, die het omringen, als van de rust in zijne eigene landpalen. Z. M. herinnerde aan het bezoek der Koningin in Frankrijk, en het strekte Hoogstdenzelven tot blijdschap, aan de uitnoodiging te voldoen, om die stranden weder te bezoeken, waar hij voor vele jaren zoo edelmoediglijk ontvangen was. De Koning hoopte ten slotte, dat onder den zegen des Allerhoogsten, die gevoelens van vriendschap tusschen beide natiën lange zouden worden gekoesterd, en dat zij zouden strekken tot bevordering van het heil des menschdoms.

Nadat deze deputatie het koningsjagt verlaten had, reden, even na tien ure, drie rijtuigen de werf op naar het hoofd. In een daarvan waren prins *Albert* en de hertog *van Wellington* gezeten, die zich, na uitgestapt te zijn, met sir *G. Cockburn* en andere hooge zeeofficieren, in de admiraalssloep begaven, en naar de *Gomer* geroeid werden, onder het gejuich der duizenden, welke zich op de schepen bevonden. Eene compagnie soldaten van het regement des hertogs van Montpensier schaarde zich nu op het halfdek, waar weldra ook de admiraal *Mackau*, de baron *Athalin* en de generaal *Rumigny*, allen in volle uniform, verschenen. Kort daarop kwam ook de Koning, door zijnen Zoon en den heer *Guizot* vergezeld. Zoodra prins *Albert* Z. M. genaderd was omarmde deze hem met geestdrift, terwijl hij den hertog *van Wellington* hartelijk de hand schudde. Het was een onbeschrijfelijk levendig en indrukwekkend schouwspel, toen de beide Vorsten door de wederzijdsche staatslieden en krijgsoversten gevolgd, het koningsjagt verlieten en naar het hoofd geroeid werden, onder het gedonder van het geschut, het vreugdegejuich der menigte, het spelen der meest geliefde engelsche en fransche volksliederen en het wapperen van tallooze vlaggen. Aan wal gekomen bestegen de Koning, prins *Albert* en de jeugdige Hertog het eerste de gereed staande rijtuigen, de minister *Guizot* en de admiraal *Mackau* het tweede, terwijl de grijze hertog *van Wellington* te paard tot aan het station van den spoorweg reed. Het was nagenoeg elf ure toen de stoet het stationsgebouw bereikte, welks hoofdingang smaakvol versierd was, en waar eene commissie uit de directie der maatschappij de Vorstelijke Reizigers verbeidde, en hen het prachtig rijtuig, voor deze gelegenheid verordend, bestijgen deed.

Ten ruim half één ure was de togt langs den spoorweg afgeloopen, en stegen de doorluchtige Reizigers te Farnborough in de van Windsor gekomen rijtuigen. De aankomst op het kasteel te Windsor had ten twee ure plaats, en de ontvangst op die eenvoudige wijze, welke een gul vriendenbezoek kenmerkt. Zoodra het geschut in het park de nadering der rijtuigen aankondigde, begaf zich de Koningin, van hare staatsdames omringd, en vergezeld door hare Moeder, de Hertogin-Weduwe van Kent, naar de vestibule, en, toen het eerste rijtuig had opgehouden, naar den ingang, om haren doorluchtigen Gast te verwelkomen, die haar met hartelijkheid bij de hand greep en kuste, waarna hij, terwijl de Koningin op zijnen arm leunde, onder levendig gesprek den grooten trap met haar besteeg, door den hertog van Montpensier en de wederzijdsche Rijksgrooten gevolgd. Toen Z. M. in de voor hem bestemde assemblee-zaal gekomen was, werden hem onderscheiden personen voorgesteld, waarna de Koningin zich weder naar hare eigene appartementen begaf. Een half uur later werd gezamenlijk een dejeuné gebruikt, en vervolgens eene wandeling in het park gedaan.

Te zeven ure werd het middagmaal gehouden, aan hetwelk, onder anderen, de engelsche ministers *Wellington*, *Aberdeen* en *Peel*, de fransche ministers *Guizot* en *de Mackau*, de graaf *de Jarnac* en de generaal *Athalin* deel namen.

Het prachtig banket in de Waterloogalerij wordt morgen gegeven. Met uitzondering der groote revue in het park des kasteels, dien dag of twee dagen later, zal er niets in het openbaar plaats hebben dat het publiek in staat stelt de vorstelijke bezoekers langdurig te zien.

Bereids is het adres gesteld en goedgekeurd, dat door den gemeenteraad van Windsor den koning der Franschen zal aangeboden worden.

Het fransch eskader, onder de bevelen van den admiraal *Lasusse*, dat te Portsmouth geankerd blijft, en aan welks officieren de admiraal sir *C. Rowley* morgen een grooten maaltijd denkt te geven, bestaat uit het stoomjagt *Gomer*, de stoomschepen *l'Elan*, *Caïman* en *Pluton*, en het koninklijk zeiljagt *Reine Amélie*.

— De admiraal sir *J. Peo Beresford*, die zich voor in de oorlogen tegen de fransche republiek heeft onderscheiden, en in 1814 de eer genoot *Lodewijk XVIII* naar Frankrijk terug te geleiden, is te Hall, in Yorkshire, overleden. Hij had den ouderdom van vijf en zeventig jaren bereikt.

— Alhier is dezer dagen berigt ontvangen van een nog niet bekend voorval, dat den 4den April ll. voor Otaheite heeft plaats gehad en tot nieuwe moeijelijkheden tusschen de Fransche en Engelsche regeringen aanleiding schijnt te zullen geven. Op genoemden dag is de Engelsche korvet *Hazard* van Valparaiso voor Otaheite aangekomen, met regerings-depêches aan boord, die voor den Engelschen consul op het eiland bestemd waren. De luitenant, die deze depêches heeft overgebragt, is niet slechts door de zeelieden der Fransche oorlogschepen in de baai aangehouden, maar naar een Fransch fregat gebragt en aldaar drie uren gevangen gehouden. Na zijne bevrijding is de Engelsche korvet terstond weggestevend. Eerst eenigen tijd daarna heeft de Fransche gouverneur *Bruat* zich over deze handelwijze verontschuldigd. De Engelsche bladen noemen dit voorval eene schandelijke beleediging van een Britsch zee-officier. Zij meenen, dat zulk eene onverschoonlijke handeling niet zou hebben kunnen plaats vinden, indien de Fransche regering niet zulk een eigendunkelijk man als de kapitein *Bruat* naar Otaheite gezonden had, en indien de Engelsche ministers zorg hadden gedragen, dat voor dat eiland eene eerbied inboezemende Britsche zeemagt aanwezig was.

De *Times* uit de vrees voor eene botsing tusschen de Franschen op Otaheite en het daar aanwezige kleine Engelsche oorlogsvaartuig *Basilisk*, waarop, volgens de laatste berigten, Koningin *Pomare* zich steeds bevond. Dat blad zegt te betreuren, dat men zulke tijdingen moet ontvangen, op een oogenblik, dat Koning *Lodewijk Philips* van zijne vredelievende gezindheid zulk een schitterend blijk geeft.

— De echtgenoote van den engelschen zendeling en voormaligen consul *Pritchard* is, met hare drie dochters, te Londen gearriveerd. Alvorens Otaheite te verlaten, had zij, aan boord van het engelsch schip *Basilisk*, een onderhoud met koningin *Pomaré* gehad, die zich, met haren gemaal en drie zonen, op dat vaartuig bevond, en geheel van geld ontbloot was, naardien kapitein *Bruat* alle gemeenschap met den vasten wal had verboden. De meeste inboorlingen waren in het gebergte geweken; het fort, ten gevolge van het gevecht bij Mahaena door de Franschen verlaten, was voortdurend in hun bezit. Een zeker getal fransche deserteurs had hunne zijde gekozen. De meeste engelsche zendelingen hebben het eiland verlaten, en hunne werkzaamheden konden als geschorst worden aangemerkt. Daarentegen was een fransch geestelijke, met eenige zusters van liefdadigheid, aldaar aangekomen.

— Men heeft berigten uit Lissabon tot den 1. October. Den vorigen dag zijn de Portugesche cortes, wier zittingen, ten gevolge van den jongsten militairen opstand, zoo lang zijn geschorst geweest, weder bijeengekomen. Die opening van de wetgevende kamers heeft zonder eenige troonrede of koninklijke boodschap plaats gehad. In de eerste zitting heeft de minister *Costa-Cabral* een verslag gedaan wegens de wijze, waarop de regering gebruik had gemaakt van de haar, ter gelegenheid van den straks vermelden militairen opstand toegekende buitengewone magt. Daarop is in de kamer der pairs een voorstel gevolgd, hetwelk eene vijandige strekking voor het ministerie had. Dat voorstel is met eene meerderheid van 5 stemmen verworpen. De voorspelling der Engelsche bladen, dat eene in die kamer onder de leiding van den Hertog *van Palmella* gevormde partij daar de meerderheid hebben en het tegenwoordige Portugesche ministerie ten val brengen zou, heeft zich dus niet verwezenlijkt. In de kamer der vertegenwoordigers heeft zich eene nagenoeg gelijke meerderheid voor het ministerie geopenbaard, als in de vorige zitting. Uit een en ander blijkt, dat de minister *Costa-Cabral*, die thans in Portugal alles vermag, en wien zijne vijanden zelfs om zijne pogingen tot herstel van de geldmiddelen des rijks roemen, zich bij voorraad volkomen handhaaft.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. gec. 100⅝ à ¾; 5 pCt. 98⅝ à ¾; 4 pCt. 95¾ à 96¼; 2½ pCt. 62⅝ à ¾; Spanje 5 pCt. 23⅝ à ⅞; 3 pCt. 34⅝ à ⅞.

BELGIE.

BRUSSEL, den [illegible] October.

De Brusselsche bladen behelzen het volgende [illegible]: Men weet, dat de archivarius *Gachard* van regeringswege naar Spanje gezonden is, om in de archiven van dat land nasporingen te doen betrekkelijk onderwerpen, voor de geschiedenis van Belgie van belang. De kamer van vertegenwoordigers heeft 18,000 franken voor die zending toegestaan. Thans verneemt men, dat de regering die som nog met 7 of 8000 franken heeft moeten verhoogen."

— Terwijl de bekende dagbladen-roman van den Parijschen schrijver *Sue*, de zoo veel besproken *Wandelende Jood*, allerwege in de beschaafde wereld wordt verbreid; en ook in Madrid, en zelfs in Smyrna wordt gedrukt en herdrukt, wordt de verbreiding van dit werk hier te lande, door de geestelijkheid, met de meeste zorg en klem tegengegaan. Aan al de school-onderwijzers, welke eenigzins van de gewestelijke of de rijks-instellingen afhankelijk zijn, of daarmede in betrekking staan, is de lezing van dit geschrift bepaaldelijk verboden, en dit verbod strekt zich ook, als van zelf, uit tot herbergen en estaminets, of bierhuizen. Dit heeft ten gevolge gehad, dat verschillende dagbladen de verdere mededeeling van dit werk hebben nagelaten. — Dat andere dagbladschrijvers daarbij tot een tegenovergesteld uiterste overgaan, zal wel geen betoog behoeven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den October.

Laatstleden Donderdag middag trokken de leden van het alhier gevestigd gilde van *St. Sebastiaan* naar het koningschot. Ofschoon het weder ongunstig was en het punt hetwelk moest getroffen worden, slechts den omtrek van minder dan eenen gulden had, werd hetzelve niettemin door den heer *P. J. Verbist* getroffen, die, zoo door zijnen ijver als zijne ervarenheid in het schieten hetzelve allezins verdiend had, zoodat het al den leden regt aangenaam was hem als eersten Koning te mogen groeten. — Deze bijeenkomst heeft zich voorts gekenschetst door hartelijke en broederlijke vriendschap, en wederom een bewijs gegeven, hoe allen de instandhouding en bevordering van deze gilde, waaraan teregt de zinspreuk van *Vriendenkring* is gegeven, behartigen.

— Bij Hoogstdeszelfs besluit van den 8sten October jl., n°. 75, heeft het Zijner Majesteit behaagd met dien datum de navolgende adelborsten der 1ste klasse te benoemen tot luitenants ter zee der 2de klasse, als: *A. L. Palm*; *W. H. von Oven*; *G. W. F. Moeth*; *A. Schotborgh*; *G. van Hecking Colenbrander*; *W. Brouwer*; *G. Lambert*; *W. H. J. van Idsinga*; *A. D. van Gennep*; *T. Pan*; *W. B. F. Escher*; *J. A. van de Velde*; Jhr. *E. de Wendt Alberda van Ekenstein*; *C. W. G. Arendsen de Wolf*; *W. E. van Dam van Isselt*; *A. A. Robbé*; *J. C. van der Bank*, en *A. P. E. van Meurs*.

Bij besluit van 10 October jl., N°. 56, heeft Zijne Majesteit tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, den heer *E. G. Bruijns*, commies bij het departement van Buitenlandsche zaken.

— Ingevolge Zr. Ms. besluit van den 30sten September ll., n°. 77, zal er eene redoute en wapenplaats worden aangelegd op en bij de Lingedijken vóór de inundatiesluizen even boven Asperen; zullende de daartoe noodige gronden bij minnelijke schikking aangekocht, of anders ingevolge de wet van 29 Mei 1841 onteigend worden.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 10den October:

» Ten gevolge der weigering van de bovenpolders, om in de kosten van een defensie-, tevens uitwaterings-kanaal van Grave op Geertruidenberg bij te dragen, is, naar men verneemt, het op hoogt bevel door de militaire genie veranderde plan, thans alleen tot het maken van een defensie-kanaal van en op genoemde steden, sedert eenige dagen aan het gouvernement ingezonden, waarbij nu alleen het middel zoude blijven bestaan, om den onmiddellijken omtrek dezer vesting en het geretrancheerde kamp en de Vecht en Cromvoortsche heiden van het water te kunnen ontlasten. Men hoort verder, dat het daarstellen van genoemd werk op ruim *f* 6,000,000 wordt geschat, en dat tot het maken daarvan eene voordragt aan de wetgevende magt zou worden gedaan.

— De *Rotterdamsche Courant* van ll. donderdag behelst een berigt uit 's Hage, volgens welk, het berigt van het *Utrechtsch Avondblad*, betrekkelijk den zijtak van den spoorweg van Utrecht naar Rotterdam, waarvan de aanbesteding reeds in Januarij aanstaande zou geschieden, als zeer voorbarig moet beschouwd worden, daar die aanbesteding nog verre te zoeken was.

Dezelfde zegt heden weder het volgende:

» Wij vinden ons verpligt andermaal een berigt, in een Utrechtsch blad geplaatst, voor onjuist te verklaren, namelijk dat, waarbij verzekerd wordt dat de Rijnspoorweg van die stad tot Ede vóór het publiek zou geopend worden op 6 December aanstaande, en het overige tot Arnhem in April 1845. Eene partiële opening zal, en althans zeker in den wintertijd, volstrekt geene plaats hebben; maar de opening van den geheelen weg tot Arnhem op een nader te bepalen dag in het aanstaande voorjaar.

— Men verneemt, dat Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, als een middel ter vermindering van armoede onder de arbeidende klasse in dit rijk, de noodige instructien aan heeren hoofdingenieurs van den waterstaat heeft doen toekomen, om toe te zien, dat, bij de uitvoering van rijks werken, zoo veel mogelijk Nederlandsche en geen vreemde arbeiders gebezigd worden.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 8sten October:

» Onze Haagsche correspondent meldt ons heden, uit eene zeer goede bron vernomen te hebben, dat onze waardige stadgenoot, de Wel Ed. heer *W. van Houten*, eene zeer uitvoerige memorie aan Z. M. den Koning heeft aangeboden, waarbij Zijn Edele, op solide gronden, met aantooning van daadzaken, de aandacht van het gouvernement tracht te vestigen, op de hooge noodzakelijkheid, die er bestaat dat de op onze rivieren en op de Noord- en Zuider-zeeën varende stoombooten voorzien te worden, van eene of meer goede sloepen, van toereikende grootte, om veilig het gewoon getal passagiers, welke de stoomboot vervoert, te kunnen bevatten, dewijl ingeval van ongelukken, hetzij barsten van den ketel, lekkage, brand enz.; waardoor de noodzakelijkheid gebiedt, plotseling de stoomboot te verlaten, de sloepen het eenige middel zijn, waardoor de reizigers gered kunnen worden.

» De heer *van Houten* vooronderstelt, dat, als voorzitter der redding-maatschappij; vele dergelijke zaken, de veiligheid van reizigers betreffende, zijne aandacht tot zich hebben getrokken, die anderen, minder ervaren, over het hoofd zien, en ZEd. meent verpligt te zijn, het gouvernement daarmede bekend te maken; want, ofschoon zulks welligt nimmer bewezen zal worden, komt het ZEd. geenszins onwaarschijnlijk voor, dat het totaal vergaan der stoombooten *de President* en *Manchester*, toe te schrijven is, aan een onvolledig stel goede sloepen. Wij hopen, dat het gouvernement, aan den goeden raad en de philanthropische bedoeling van den heer *van Houten*, gevolg zal geven, en dat dus andermaal de natie hiervoor verpligting aan ZEd. zal hebben, zoowel als voor zoo vele andere, reeds van algemeen nut, door ZEd. verrigt, en waartoe inzonderheid de oprigting der redding-maatschappij behoort."

— Uit Oegstgeest schrijft men van 5 October:

» In den tweeden waggon van het laatste convooi van den Holl. spoorweg van 's Hage op Amsterdam, den 4den dezer, zat onmiddellijk aan den ingang, een reiziger. Bij Voorschoten hield de trein

op, doch zoo kort, dat men dit naauwelijks kon verklaren. Gemelde reiziger, meenende te Leyden te zijn, maakte aanstalte om den waggon te verlaten, terwijl, *zonder signaal der trompet*, de trein weder vertrok. De reiziger met een pak beladen, wilde nog uit den waggon stappen, doch met het schrikkelijk gevolg, dat hij met een voet tusschen de treden van den trap geraakte, omver viel, aan den waggon bleef hangen en zoo, met het bovenlijf op de baan werd voortgesleept! Er werd dadelijk geroepen, doch te vergeefs, men kreeg geen gehoor! Het rijden nam intusschen in snelheid toe! Verschrikkelijk oogenblik, waarop men een' ijsselijken dood van dezen man schier als onvermijdelijk beschouwen moest. Doch de hand der Voorzienigheid was hem nabij. — Door de meest nabij zijnde medereizigers, werd hij aan eene vreeselijke marteling en aan den dood, die hem verbeidde, ontrukt, en gelukkig zonder merkelijk letsel in den waggon opgehaald.

— Te Zwolle is voor eenige dagen de eerste algemeene vergadering gehouden van de deelnemers in de naamlooze Maatschappij tot verbetering van den handelsweg over het Zwolsche diep, mede door landaanwinning; 86 inschrijvers van de 101 waren in persoon tegenwoordig; het ontwerp van statuten werd na eenige wijzigingen met algemeene stemmen goedgekeurd en vervolgens de leden van bestuur benoemd.

— Volgens de gedane opnemingen heeft zich de overstrooming in de maand Augustus en het begin van September in de vier buitenwijken van Utrecht over ruim 404 bunders uitgestrekt en eene schade veroorzaakt van ƒ 52,500.

— Op den 10den dezer heeft de Groningsche hoogeschool het feest van haar twee honderd dertigjarig bestaan gevierd. Des morgens hield de rector-magnificus, de hooggel. heer *G. J. Meijer*, zijne aangekondigde latijnsche redevoering over de lotgevallen der Hoogeschool gedurende het afgeloopen Akademiejaar. De hoogleeraar Mr. *H. Nienhuis* is door Z. M. tot rector-magnificus aangesteld voor het volgend Akademiejaar.

— De schilderij van den Antwerpschen kunstschilder, *Erriëns Slingeneijer*, voorstellende de heldendaad van *Glauzkens* en bestemd voor het kabinet van Z. M. den koning, is te 's Hage aangekomen. De compositie, de teekening en het coloriet van dit stuk worden zeer geroemd. Z. M. moet aan den drieentwintigjarigen kunstenaar zijne bijzondere tevredenheid over de bewerking dezer schilderij te kennen gegeven hebben. Men zal zich herinneren, op de tentoonstelling van het vorige jaar hier ter stede een ander groot stuk van genoemden kunstenaar, het zinken van *le Vengeur*, met hooge belangstelling gezien te hebben.

— Het genootschap van Nederlandsche Taal- en Letterkunde te Brussel heeft den heer *S. J. Mulder*, doctor in de wijsbegeerte en inspecteur der Israëlitische scholen, te Amsterdam, tot zijn corresponderend lid aangenomen.

— Door de Muzijk-Maatschappij en Akademie van *Santa Caecilia*, te Rome, is tot buitenlandsch honorair werkend lid, benoemd de heer *A. Berlin*, mede uit Amsterdam.

— Voor het einde des jaars zal te 's Hage in het licht verschijnen het eerste deel van een in de Fransche taal geschreven werk, ten titel voerende: Proeve over de belangrijkheid van den Handel, de Scheepvaart en de Nijverheid in de gewesten, die, van 1815 tot 1830, uitmaakten het Koningrijk der Nederlanden, uit de beste bronnen en van de vroegste tijden af tot den jare 1830, bearbeid en zamengesteld door den heer *A. J. L.* baron *van den Bogaerde van ter Brugge*, groot-officier van het huis des Konings en Opperstalmeester van Zijne Majesteit, voormalig Gouverneur der provincie Noord-Braband, staatsraad in buitengewone dienst, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— In het Algemeen Verslag over den Landbouw over 1843 leest men:

» In het arrondissement Breda blijft de longziekte onder het vee hier en daar woeden, met name in de stad zelve en wel op eene vrij zonderlinge wijze: in een gedeelte of buurt der stad, waarin zich *negentig* melkkoeijen bevonden, zijn achtereenvolgend in den afgeloopen zomer *vijftig* bezweken; twee andere gedeelten der stad, in elk van welke ongeveer een gelijk getal runderen aanwezig is, zijn met uitzondering van een enkel geval, vrij gebleven. Door het departement Rotterdam wordt medegedeeld, dat de longziekte vooral schijnt te heerschen op die stallen, waar de koeijen met spoeling gevoed worden.

» Sommigen achten de oorzaak der longziekte plaatselijk, en gelegen in den aard van den grond en der daardoor gewijzigde grassoorten; zij leiden zulks voornamelijk daaruit af, dat in Vriesland en Groningen geene ziektegevallen voorkomen, en dat het eenig voorbeeld, hetwelk aldaar schijnt bestaan te hebben, juist voorkwam in die streken, waar de grond het meest met dien van andere provincien overeenkomt; terwijl zij de besmettelijke veeziekten, die vroeger ook Vriesland meermalen teisterden, niet als eenzelvige met de thans heerschende longziekte, willen beschouwd hebben.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS was gisteren (14 *October*) de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 62 zeven zest. 5 pCt. 75 elf zest. dito op resc. 75 elf zest; 3 pCt. 99¾; O. I. Leening 4 pCt. 97; Amort. Syndic. 4½ pCt. 99¼; 3½ pCt. 90⅞; Handelm. 147⅝; Aand. Rijn Spoorw. 103¾; Id. Holl. Spoorw. 99; Spanje Ardoins 20 drie achtste; dito Onbep. st. 18⅜; 3 pCt. 35½; Coupons Ardoins 26; Passive 6 drie zest; Portug. te Lond. 2½ pCt. 50; Rusland 108 drie achtste; 4 pCt. bij Hope 92; dito bij Stiegl. 91 drie achtste; Inschr. in Assign. 6 pCt. 64⅞.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.